

ואלו קשרים פרק חמשה עשר שבת

קטו.

עין משפט נר מצוה

א א מיי פיי מהלכות ס"ת
הלכה ג טו"ע יו"ד
סמוך רכב ספיק ה'
ב ב מיי פיי מהלכות
שבת הלכה ט סמוך לאוין
ספ טו"ע אר"ח סמוך של
ספיק י':

מוסף תוספות

א. דהתם ודאי איכא
למזרו. מוס' הל"ש.
ב. בארות בית שהוא מציל
ממנו. מוס' הל"ש. ג. על
ממנו. מוס' הל"ש.
ד. הסוכה לה, שאדם
מתירא שמת התפושט
הדליקה לתוכו, הואיל
ואין הדליקה לשם עדיין.
ה. לא בהלוי כולי
האי, לא גזרו בהן. ואל"ש
סמוך ג. ה. למקום שצריך
שאיך כאן חשש שמא יבא
לכותו. מ"ל. ו. שאנו
בוחבין תורה שבצ"פ וכו',
כולם הם פירושי המצוות
ועיקרי תורה. ואל"ש סמוך
א. ז. דכיון דלא אפשר.
ואל"ש סמוך א.

רבינו הגנאל

ואם חל להיות בחול
מפצעין באגוזים ומפרכין
ברמינים ומותר בקניבת
ירק מן המנחה ולמעלה,
אבל [משום] מיגור
[מילתא] אסורה.
הדרן עלך ואלו קשרין
פ"ק ששה עשר

כל כתבי הקודש מצילין
אותן מפני הדליקה בין
שקורין בהן בין שאין
קורין בהן. פירוש קורין
בהן, בצבור, תורה הפרשה
בתורה ואפסרתא בבניאים,
ושאין קורין בהן בצבור,
כתובים. איתמר הו' כתובין
תרגום ובכל לשון, רב
הונא אמר אין מצילין אותן
מפני הדליקה, רב חסדא
אמר מצילין. ובכתבי
הקודש שמתורגמין בלשון
אחר בין בכתב עברי בין
בכתב אחר, ר' יוסי אומר
לא ניתנו לקרות בהן, דא"י
ויסי מעשה באבא חלפתא
שהלך אצל רבן גמליאל
לטיבאי ומצאו יושב על
שולחנו של יוחנן בן הנוון
ובידו ספר איוב תרגום.
א"ל רבי זכור אני את
רבן גמליאל אבי אביך
שהיה עומד ע"ג מעלה בהר
הבית, והביאו לפניו ספר
איוב תרגום ואמר לבנאי
שקעוהו תחת הנדבך, אף
הוא צוה עליו וגוון. ור' נמי
הכי קאמר מניחו במקום
התורפה והן כלים מאליתן.
ולפום הכי תנא ר' יוסי אין
מצילין אותן.

כל כתבי הקודש מצילין אותן מפני הדליקה בו'. אומר ר"ת כולל
האי פירקא איירי כשנפלה דליקה בצלותו בית או בצלותו חזרה
דכיון שהאש שס' ודאי צהול הוא. ואי שרית ליה אחי לכבויו כדמפרש
בגמרא אבל נפלה דליקה בצית אחר' מותר להציל הכל' :

א"ל רבא דמ"ר ניתנו לקרות בהן
כ"ע לא פליגי דמצילין.

והשתא ספרים שלנו מנילין דנתנו
לקרות בהן משום עת לעשות לה'
הפרו מוסרן כדלמרינן דהניקין
(גיטין ט.): **לא** ניתנו לקרות בהן.
פירש רש"י דהיינו רבן שמעון בן
גמליאל דפליג בנתינתן צ"ק
דמגילה (דף ט.): דאף ספרים לא
המירו שיכתבו אלף יוונית ופירש
הרב פור"ם דהיינו טעמא כיון דלא
נימנו ליכתב אסור לקרות בהן משום
דדברים שכתב אסור לאומרן צעל
פה וקשה דאין זה אי אמה רשאי
לאומרו צעל פה כיון שאינו אומרו
בלשון הקודש אלף בצלותו לשון כשהן
כתובין דלא שרי למימר צעל פה

מרגום * כדממרגום רב יוסף:
ע"ל מית יוונית. אומר ר"י
דלמ"א כרבי יהודה
דאמר שאר ספרים לכתוב יוונית ולא
המיר אלף כס"ת צלצל אבל רבן
שזו אף בשאר ספרים כדלמ"ר צ"ק
דמגילה (דף ט.):

ובידו ספר איוב תרגום. משמע
שזימי התנאים כבר נעשה מרגום
כתובים וכן תניא צמגילה (דף כ"א):
(א) צמגילה וזהלל אפילו עשרה קורין
ועשרה מתרגמין מה שאין כן בתורה
א"ע"פ שיומנן לא עשאו מ"מ שזו נעשה
זימי התנאים ודלא (כ) כאומרים דמרגום
של כתובים רב יוסף עשאו':

השתא אצולי מצילין גניזה מיבעי אלא רב הונא מתרץ לטעמיה ורב
חסדא מתרץ לטעמיה רב הונא מתרץ לטעמיה בין שקורין בהם
נביאים ובין שאין קורין בהם כתובים במה דברים אמורים שכתובין
בלשון הקודש אבל בכל לשון אין מצילין ואפילו הכי גניזה בעו רב
חסדא מתרץ לטעמיה בין שקורין בהן נביאים ובין שאין קורין בהן כתובים א"ע"פ
שכתובין בכל לשון נמי מצילין והכי קאמר ומקם שלהן טעונין גניזה מתיבי
היו כתובים תרגום (א) וכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה תיובתא דרב הונא
אמר לך רב הונא האי תנא סבר ניתנו לקרות בהן ת"ש היו כתובין גיפמית מדית
עיברית עילמית יוונית א"ע"פ שלא ניתנו לקרות בהן מצילין אותן מפני הדליקה
תיובתא דרב הונא אמר לך רב הונא תנאי היא דתנאי (א) היו כתובין תרגום
ובכל לשון מצילין אותן מפני הדליקה ר' יוסי אומר אין מצילין אותן מפני
הדליקה אמר ר' יוסי (א) מעשה באבא חלפתא שהלך אצל רבן גמליאל בריבי
לטבריא ומצאו שהי' יושב על שולחנו של (א) (יוחנן הנוון) ובידו ספר איוב תרגום
והוא קורא בו אמר לו זכור אני ברכן גמליאל אבי אביך שהיה עומד ע"ג מעלה
בהר הבית והביאו לפניו ספר איוב תרגום ואמר לבנאי שקעוהו תחת הנדבך
אף הוא צוה עליו וגוון ר' יוסי ברבי יהודה אומר עריבה של מיט כפו עליו
אמר רבי שתי תשובות בדבר חדא וכו' מיט בהר הבית מגין ועוד וכו' מותר
לאברן ביד אלא מניחן במקום התורפה והן (א) מוקיבין מאליהן מאן תנאי
אילימא

מוסר קניניה ירק. דשבות לאו איסורא דאורייתא הוא אלא דרבנן
והכא משום עגמת נפש שמתקן ואינו אוכל והרי קרוב לעניו שרי.
ודווקא מן המנחה ולמעלה שהוא שאף ומנפה לעת אכילה ואיכא
עגמת נפש טפי: **כיון דהוי דהו קא מחרפי.** מקדימין לפני המנחה

[א] מותר בקניבת ירק (ב) [א] ואמר רבי חייה בר אבא
אמר רבי יוחנן יום כיפורים שחל להיות
בחול (ג) מפצעין באגוזים ומפרכסין ברימונים
מן המנחה ולמעלה מפני (ד) עגמת נפש דבי
רב יהודה מוקיבי כרבא דבי רבה גרדי קארי
כיון דחזא דהו קא מחרפי אמר להו אתא
איגרתא ממערבא משמיה דר' יוחנן דאסיר:

הדרן עלך ואלו קשרים

בל כסבי הקדש. כגון תורה
נביאים וכתובים ולא מימא
תורה למדור הוא דשרי למיטרם ולאנולי
ולא שאר ספרים: **מנילין אותן.**
דקתני לקמן (א) למזבו שאינו מפולש
וטימא צמלמא הוא דשרי (ב) זה
ומסרן עירוב כדמפרש בגמרא (א): **בין**

שקורין בהן. כגון נביאים שמפטרין בהן
ששבת צבית הכנסת: **בין שאין קורין**
בהן. כגון כתובים. ורבינו הלוי אמר
דאפי' יחידים אין קורין בהן דקתני
טעמא משום שיטול צית המדרש
דמשי לנא וצשעת היו דורשין
דשרי בהו ומסרן: (א) ד"ה
ומקם שלהן וכו' קתני:
ר"ב ע"י לנעל דף 5 ע"א:

(א) תוס' ד"ה וידדו וכו'
ובהלל ובמגילה אפילו
עשרה: (א) בא"י והלא
כאומרים ר"ב כולמא אכל
קודם זה לא נעשה זימי
התנאים ולא גרסי ועשרה
מתרגמין וכמו שפירשנו
צמגילה אלא כר נעשה זימי
התנאים כמו שנתבאר הלא:
(א) במשנה וא"ע"פ
שכתובין: (א) גמ' וא"ע"פ
כי רבא ימינו:
(א) שם מהגוס ובכל לשון:
(א) רש"י ד"ה מנילין וכו'
דשרי בהו ומסרן: (א) ד"ה
ומקם שלהן וכו' קתני:
ר"ב ע"י לנעל דף 5 ע"א:
(א) תוס' ד"ה וידדו וכו'
ובהלל ובמגילה אפילו
עשרה: (א) בא"י והלא
כאומרים ר"ב כולמא אכל
קודם זה לא נעשה זימי
התנאים ולא גרסי ועשרה
מתרגמין וכמו שפירשנו
צמגילה אלא כר נעשה זימי
התנאים כמו שנתבאר הלא:

לשון קדאמר אכתובים קאי ולא
אנביאים ומדומה אני מפני שמנינו
ציונתן בן עזיאל שאמרו מרגום הן
מפרשין כך ואני אומר אף צנביאים
אם אמר יונתן לא כתבו ולא ניתנו
ליכתב והכי מפרש בגמרא צמגילה
(דף ט.) ומאן דאמר כולמא אכל כר
מס"ת יוונית משום מעשה דתלמי
המלך ולא מפליג התם בין צנביאים
לכתובים: **מפני טעונו צית המדרש.**
שהיה קצוע ששבת כדפרישית לעיל:
גמ' איתמר היו כטובין מרגום.
אכתובים קאמר. ולי' אבל כתבי
הקדש קאי: אילימא דמאן דאמר
ניסנו לקרות בהן. מותר לקרות
צמגיה הקדש הכתובין בכל לשון
במסכת מגילה (דף ט.) ואין בין ספרים
ומפילין ומזווחות אלא שהספרים
נכתבין בכל לשון: לא ניסנו. (א) רבן
גמליאל (א) פליג עלה ואמר אף ספרים
לא המירו שיכתבו אלף יוונית: **וא"ע"פ**
שכתובין בכל לשון. ולא ניתנו לקרות
דמדקאמר אף על פי מכלל דלא
ניתנו לקרות בהן דאי ניתנו מאי
גריעותיהו: **אימא סיפא.** לדידך
דלמרת א"ע"פ שכתובין בכל לשון
אמנילין קאי אימא סיפא על כרחיך

הגהות הגר"א

[א] גמ' מותר. ז"ל אסור:
[ב] שם (ואמר רחב"א
א"י) חל"מ: [ג] שם בחול.
ר"ב מוסרן ק' הוא גריסת
התנאים ומ"מ (ועמ"ס
רבינו צ"ח סמוך מ"ר"א
סק"ד):

מיתלח צמגיה נפשיה הוא וטעונין
ודקתני וא"ע"פ שכתובין בכל לשון
אותן בחול מיהא טעונין גניזה: **ומקם שיהא.** אלא של צנו וטעונין גניזה:
עבריים. כתב של עבר הנהר: **אלה חלפתא.** אלא של רבי יוסי חלפתא שמו: **רבן גמליאל צריזי.** לא שהיה צנו של רבי אלא
אדם גדול קרי צריזי: **רבן גמליאל אבי אביך.** הוא רבן גמליאל שהיה בדורו של חלפתא הוא אבי אבי של רבינו
הקדוש: **על גז מעלה צהר הבית.** שזהר הבית היו מעלות כשהוא הולך וגזזה כדמ"ן במסכת מדות (פ"ג צ"א): **נדבך.** שורת
אזני הבנין: **טיט צהר הבית מנין.** וכי צטיט היו צונין והלא צטרקסיד היו צוניס חול וסיד מעורבין וטיט לא היו אלא עפר ומינס:
הסורפה. גלוי והפקר: **מאן סגיא.** דקאמר רב הונא לעיל תנאי היא מנן מהני תנאי קאי כרז חסדא ומאן כרז הונא:

מיתלח צמגיה נפשיה הוא וטעונין
ודקתני וא"ע"פ שכתובין בכל לשון
אותן בחול מיהא טעונין גניזה: **ומקם שיהא.** אלא של צנו וטעונין גניזה:
עבריים. כתב של עבר הנהר: **אלה חלפתא.** אלא של רבי יוסי חלפתא שמו: **רבן גמליאל צריזי.** לא שהיה צנו של רבי אלא
אדם גדול קרי צריזי: **רבן גמליאל אבי אביך.** הוא רבן גמליאל שהיה בדורו של חלפתא הוא אבי אבי של רבינו
הקדוש: **על גז מעלה צהר הבית.** שזהר הבית היו מעלות כשהוא הולך וגזזה כדמ"ן במסכת מדות (פ"ג צ"א): **נדבך.** שורת
אזני הבנין: **טיט צהר הבית מנין.** וכי צטיט היו צונין והלא צטרקסיד היו צוניס חול וסיד מעורבין וטיט לא היו אלא עפר ומינס:
הסורפה. גלוי והפקר: **מאן סגיא.** דקאמר רב הונא לעיל תנאי היא מנן מהני תנאי קאי כרז חסדא ומאן כרז הונא:
אילימא